

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Našli ste mladú sovu či sokola? Ich odnesením im môžete viac uškodiť, ako pomôcť

Tlačová správa

Bratislava, 22. júna 2018

Združenia venujúce sa ochrane vtáctva i záchranné stanice sú v týchto dňoch tradične cieľom návštev, telefonátov a správ verejnosti. Ľudia pri náleze mláďat vtákov často nevedia, ako postupovať, prípadne im prekáža pískanie mladých sov. Správnym postupom môžeme zachrániť život a naopak, tým nesprávnym skôr ublížiť.

„Máj a jún znamenajú pre záchranné stanice najväčší nápor, pracovníci Štátnej ochrany prírody SR i mimovládnych organizácií riešia množstvo podnetov denne. Veľa obyvateľov miest a obcí vie, aký je postup pri náleze mláďat, ktoré v tomto období postupne opúšťajú hniezda. Zdravé a vitálne vtáča bez zranenia najčastejšie stačí vyložiť na konár či plot, preč od vozovky, mimo dosahu psov a mačiek. Vtáčí „rodičia“ sú spravidla nablízku a krmia ho. Ak na balkóne či parapete pristane mladý sokol myšiari, zvyčajne len oddychuje. Prvé dni mimo hniezda sú pre mladé vtáky náročné – učia sa lietať a skoro sa vyčerpajú, obzvlášť v horúcich dňoch. Niekedy naozaj potrebujú pomoc človeka a načerpať sily. Vhodnou voľbou je kontaktovať odborníka, ktorý posúdi konkrétny prípad. Prvou reakciou je nezriedka okamžitá „záchrana“ – odnesenie mláďatka z miesta nálezu a jeho privezenie do záchrannej stanice či k sebe domov. Ak sú mladé jedince zdravé, tento postup je nesprávny a môže im skôr ublížiť, než pomôcť. Nikto sa o nich totiž nepostará lepšie, ako dospelý pár. Navyše napríklad v prípade spevavcov je ich záchrana náročná a šanca, že prežijú, je nízka,“ hovorí Lucia Deutschová z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Sovy myšiarky ušaté vidno aj medzi panelákmi, obsadzujú hniezda vrán či strák na stromoch. Hlasným pískaním volajú mláďatká dospelé sovy, aby ich nakrmili, spravidla večer a v noci. Každoročne máme telefonáty so žiadosťou, aby sme sovy odniesli, lebo ľudia nemôžu spať. Je to podobné, ako keby ste žiadali napríklad políciu, aby odobrali dieťa vašim susedom, pretože v noci plače a ruší tým váš spánok. Vždy prosíme ľudí, aby boli tolerantní a pískanie vydržali, kým sa sovy osamostatnia a miesto opustia. Pomôže zatvorené okno, či chrániče do uší, po vyhniezdení poradíme, ako zabrániť obsadeniu lokality na ďalší rok. Absurdné sú prípady, keď ľudia sovám ubližujú. Keďže ide o chráneného živočícha, za takéto konanie hrozí prísny trest,“ informuje Deutschová.

„V rámci Košíc a okolia je miestom prvého kontaktu a pohotovostnej starostlivosti o jedince, ktoré ľudia prinesú, Klinika vtákov, exotických a voľne žijúcich zvierat Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach (UVLF). V rámci projektu LIFE Energia sa tu podarilo zlepšiť starostlivosť o zvieracích pacientov zakúpením nového, moderného vybavenia do ošetrovne a operačnej miestnosti. Po poskytnutí prvej pomoci sú jedince pripravované na vypustenie do prírody v Rozhanovciach, kde boli taktiež v rámci projektu zrekonštruované voliéry,“ hovorí Bohumil Bielik z UVLF.

„Operence tu majú dobré podmienky a dostatok priestoru, aby si pred návratom do krajiny precvičili letové schopnosti a boli dostatočne pripravené. Musia samé zvládnuť lov potravy, potýčky s predátormi či inými vtákmi a je potrebné, aby mali schopnosť vyhnúť sa bariéram. Každý rok sa k nám však dostanú desiatky mláďat úplne zbytočne. Prenášanie a neprirodzené prostredie je stres, znižujúci ich šancu na prežitie. Snahou pomôcť tak paradoxne nevedomky robíme opak. Pomoc je samozrejme na mieste, ale len v prípadoch, keď je naozaj nevyhnutná,“ apeluje Bohumil Bielik.

Pre ďalšie informácie kontaktujte: Lucia Deutschová, deutschova@dravce.sk, 0903 219 524, Bohumil Bielik, UVLF,

0948 234 997

Doplňujúce informácie:

- Všetky druhy voľne žijúcich vtákov sú na Slovensku zákonom chránené, okrem mestských holubov.
- Sokol myšiar ani myšiarka ušatá si nestavajú vlastné hniezda. Sovy využívajú hniezda vrán, či strák, sokoly balkóny, výklenky, diery v stene. Oba druhy sú stále početnejšie v mestskom prostredí. Už druhý rok evidujeme panelákové hniezda sokola myšiara, ktoré ľudia nahlasujú cez jednoduchý formulár na www.dravce.sk/postolka. Z tých, ktorí poskytnú údaje o hniezdení, vyžrebujeme troch výhercov poukážok do kníhkupectva.
- Pískanie myšiarok, ktoré už vyleteli z hniezda a ešte potrebujú pomoc dospelých sov, môže trvať jeden až dva týždne, zriedkavo dlhšie.
- Sokol myšiar aj myšiarka ušatá sú pre človeka nesmierne užitočné druhy, v ich jedálnom lístku sa totiž pravidelne vyskytujú aj hlodavce – nezriedka sú to hraboše i potkany. Jedna myšiarka ušatá skonzumuje priemerne až 750 hrabošov za rok. Jeden hraboš dokáže zlikvidovať až 2 kg obilia ročne, čiže myšiarka nám vie za rok zachrániť až 1,5 tony obilia.
- Ak nájdeme zranené mláďa, je potrebné kontaktovať Štátnu ochranu prírody alebo Ochranu dravcov na Slovensku, prípadne inú odbornú organizáciu. Interaktívnu mapu existujúcich záchranných zariadení na Slovensku nájdete [tu](#).
- Informácie v súvislosti s hniezdením vtáctva v mestách, ako aj postup a kontakty v prípade nálezu chráneného živočícha, sú na www.dravce.sk/prvapomoc.
- Počet zbytočne ošetrovaných mláďat v UVLF v roku 2018 - 4 myšiarky ušaté a 10 sokolov myšiarov. Čo sa týka malého vtáctva, medzi ktoré patria aj drozdy, ľudia priniesli približne 20 jedincov. Z toho 5 jedincov bolo po vysvetlení vrátených do prírody na pôvodné miesto. Napriek výbornej starostlivosti a pravidelnému kŕmeniu sa podarilo vypustiť 1 drozda čvikotavého a ostatné žiaľ uhynuli.

Viac o projekte LIFE13 NAT/SK/001272 ENERGIA sa dozviete na webovej stránke www.lifeenergia.sk. Projekt je podporený Európskou úniou v rámci programu LIFE a významnou mierou prispieva k zlepšeniu podmienok kritériových druhov vtákov v územiach siete Natura 2000.

